

Beeld Herman Engbers

Uitvoeringsplan zonnevelden gemeente Stichtse Vecht

25 oktober 2021

Basisgegevens

Portefeuillehouder	Dhr. A. Wisseborn	
Auteur(s)	Linda van Hees en Pauline van Norden	

Documenten in relatie tot dit plan

Documenten	Auteur	Relevantie
Beleidsplan Stichtse Vecht op weg naar nieuwe energie	Gemeente Stichtse Vecht	Visiedocument
Beleidskader zonnevelden	Stichtse Vecht, Eline van Wel	Beleidskader
Ontwerp RES U16	Regio U16	Conceptstrategie

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Uitgangspunten	4
1.3 Opgave.....	4
1.3.1 Toelichting potentie zon op dak.....	5
1.4 Zonneladder	5
1.5 Leeswijzer	5
2. Aanpak.....	6
2.1 Marktconsultatie	6
2.2 Overleg andere gemeenten.....	6
2.3 Overleg diverse partijen.....	6
3. Proces.....	7
3.1 Kenbaar maken van initiatief (stap 1).....	8
3.2 Vooroverleg met alle initiatiefnemers (stap 2).....	8
3.3 Indienen principeverzoek, beoordeling en selectie (stap 3).....	9
3.4 Start vergunningsaanvraag (stap 4).....	12
3.5 Monitoring en evaluatie (stap 5).....	13
4. Afwegingskader	13
4.1 Algemene informatie.....	13
4.2 Voorselectie.....	14
4.3 Meerwaarde.....	15
4.4 Participatie.....	15
4.5 Businessplan	15
5. Planning.....	16
6. Legeskosten	17
7. Communicatie.....	17
Bijlagen.....	18

1. Inleiding

De gemeente Stichtse Vecht doet wat nodig is om invulling te geven aan de landelijke opgave voor de energietransitie. Met eerdere besluiten, zoals de vaststelling van de lokale opgave in september 2020 en het beleidskader zonnevelden in december 2020 heeft de raad de doelstelling voor grootschalige energieopwekking vastgesteld: 0,1 TWh in 2030 en 0,2 TWh in 2040. In de gemeente wordt dit ingevuld met zon en niet met wind. Daarnaast is in het beleidskader zonnevelden door de gemeenteraad bepaald welke gebieden in de gemeente kansrijk zijn voor zonnevelden en welke niet. De volgende stap is te bepalen hoe de gemeente omgaat met aanvragen voor een zonneveld. Deze stap is uitgewerkt in dit uitvoeringsplan zonnevelden.

1.1 Aanleiding

Op 15 december 2020 heeft de raad het digitale beleidskader zonnevelden inclusief de kanskaart vastgesteld. Het voorliggende uitvoeringsplan zonnevelden volgt uit dit beleidskader. Het doel van dit uitvoeringsplan is om voor kwalitatief goede en kansrijke zonnevelden te zorgen. In dit voorstel staat het selectieproces beschreven, de wijze waarop de initiatieven voor zonnevelden tegen elkaar zullen worden afgewogen (afwegingskader) en de planning van de hele procedure.

1.2 Uitgangspunten

De gemeente Stichtse Vecht hecht bij de ontwikkeling van zonnevelden belang aan goede landschappelijke inpassing, het versterken van de biodiversiteit, het creëren van meerwaarde en aan het betrekken van de omwonenden. Daarom is het van belang om vooraf een helder proces te hebben voor zowel de selectie van de initiatiefnemers van een zonneveld als het proces van de vergunningsaanvraag. Een proces dat niet alleen aan de wettelijke regels voldoet, maar ook de omschrijving bevat van het gesprek dat gehouden zal worden met de omgeving van de zonnevelden. De resultaten van de participatie bij de totstandkoming van het beleidskader zonnevelden is ook meegenomen in het uitvoeringsplan. Ook is rekening gehouden met de komst van de Omgevingswet. Daar waar mogelijk is al voorgesorteerd op de ruimtelijke procedure zoals deze gaat gelden met ingang van de Omgevingswet. De criteria die opgenomen zijn in het afwegingskader komen bovenop het al geldende gemeentelijk en/of provinciale beleid. Alle aanvragen voor zonnevelden beoordeelt de gemeente Stichtse Vecht samen met de Provincie Utrecht. De Provincie Utrecht kijkt of de aanvraag aan alle voorwaarden voldoet. Daarnaast wordt de landelijke richtlijn voor zonnevelden en de gedragscode zon op land van Holland Solar de brancheorganisatie van de Nederlandse zonne-energie sector gehanteerd.

1.3 Opgave

De eerste mijlpaal waar we naartoe werken is de vastgestelde doelstelling van grootschalige energieopwekking door middel van zon van 0,1 TWh in 2030. De prognose is dat hiervoor binnen de Gemeente Stichtse Vecht 0,02 TWh gerealiseerd kan worden door

grootschalige zon op dak projecten (zie bijlage 5). Dit betekent dat de verwachting is dat de gemeente tot 2030 nog 0,08 TWh moet realiseren in veldopstelling. Dit doen we in twee stappen, waardoor we de mogelijkheid hebben om de leerpunten uit het eerste maatschappelijk tender proces door te voeren in de volgende. Dit voorliggende uitvoeringsplan is gericht op de eerste stap en dat is de realisatie van de 0,05 TWh tot 2030. Na het doorlopen van deze stap worden de evaluatiepunten doorgevoerd in een volgende maatschappelijke tender. Zowel de leerpunten als het aangepaste voorstel zal worden voorgelegd aan de raad.

1.3.1 Toelichting potentie zon op dak

De projecten die meetellen in de doelstelling van de RES U16 hebben een vermogen van minimaal 15 KWp. Met de huidige stand der techniek gaat dit over 60 of meer zonnepanelen. Kleinere projecten, zoals op daken van particuliere woningen, tellen niet mee in de doelstelling voor de RES.

De prognose is dat binnen de Gemeente Stichtse Vecht 0,02 TWh gerealiseerd kan worden door grootschalige zon op dak projecten. Om ervoor te zorgen dat dit potentieel ook daadwerkelijk benut wordt worden door de gemeente, in samenwerking met onder andere Energie coöperatie 2030.nu en de regio stimuleringsprojecten opgezet (zie bijlage 5).

1.4 Zonneladder

Bij voorkeur wordt er eerst gekeken of zonnepanelen op gebouwen gelegd kunnen worden. Daarna pas op ongebruikte terreinen in bebouwd gebied. Buiten de bebouwde kom gaat de voorkeur uit naar het combineren van functies. Deze voorkeursvolgorde heet de 'zonneladder'. De zonneladder moet voorkomen dat zonnepanelen op landbouwgrond gelegd worden als dat niet nodig is.

Bij het beoordelen van de plannen van de initiatiefnemers wordt actief de zonneladder gebruikt. Hierbij geldt dat initiatieven die gepland staan op een ongebruikte terreinen en functies combineren beter worden beoordeeld dan een zonneveld dat gerealiseerd wordt op kwalitatief goede landbouwgrond. Op deze manier wordt een goede (landschappelijke) afweging geborgd.

1.5 Leeswijzer

In dit uitvoeringsplan staat beschreven op welke wijze gemeente Stichtse Vecht aanvragen voor zonnevelden in behandeling neemt. In hoofdstuk 2 is beschreven op welke wijze het onderhavig uitvoeringsplan tot stand is gekomen en welke externe partijen daaraan hebben bijgedragen. In hoofdstuk 3 is aangegeven welke processtappen een initiatiefnemer moet nemen om een vergunning voor aanleg van een zonneveld te kunnen krijgen. Dit is beschreven in 4 processtappen. In hoofdstuk 4 wordt het afwegingskader toegelicht. Hierin wordt uitgelegd welke aspecten de gemeente toetst en afweegt voordat een plan voor een zonneveld de al bestaande ruimtelijke procedure ingaat. In hoofdstuk 5 is vervolgens de (indicatieve) planning opgenomen. Deze planning loopt van het kenbaar maken van een initiatief bij de gemeente, tot het vergund krijgen van een zonneveld. In hoofdstuk 6 wordt

kort aandacht besteed aan de financiële aspecten die dit voor de gemeente teweegbrengt. Tot slot wordt in hoofdstuk 7 de communicatie rondom dit traject uitgelegd.

2. Aanpak

In het land is al veel kennis en ervaring opgedaan met de realisatie van zonnevelden. Om hier optimaal gebruik van te maken, zijn er gesprekken gevoerd met andere gemeentes en is er een marktconsultatie georganiseerd. Ook is gesproken met o.a. LTO over de bescherming van agrarische gronden. De kennis die hiermee is verkregen is gebruikt om het selectieproces zo goed mogelijk in te richten. Na een rondgang bij verschillende gemeentes is ervoor gekozen om de aanpak van Wijk bij Duurstede als voorbeeld te gebruiken. Zij hebben de procedure van gemeente Houten gebruikt en geoptimaliseerd en hebben het selectieproces met een positief resultaat doorlopen. De evaluatiepunten die hierbij naar voren zijn gekomen hebben wij kunnen doorvoeren in dit voorliggende uitvoeringsplan.

2.1 Marktconsultatie

Medio februari 2021 zijn diverse projectontwikkelaars en de lokale energiecoöperatie uitgenodigd om deel te nemen aan een zogenaamde marktconsultatie. De gemeente heeft toen in één op één gesprekken met marktpartijen gesproken over de mogelijkheden van de markt, beoogde criteria en processtappen. De feedback die partijen gegeven hebben is meegenomen in de ontwikkeling van dit uitvoeringsplan. De vragen van de gemeente en antwoorden van de marktpartijen zijn openbaar en op te vragen via zonnevelden@stichtsevecht.nl.

2.2 Overleg andere gemeenten

Veel gemeenten ontwikkelen beleids- en uitvoeringsplannen voor de realisatie van zonnevelden. Een aantal gemeenten zijn hierin verder dan gemeente Stichtse Vecht. Om het wiel niet opnieuw uit te vinden is er voor het uitvoeringsplan gekeken naar de wijze waarop andere gemeenten dit doen. Deze kennis en ervaring is optimaal benut en heeft als vertrekpunt gediend om het proces in te richten dat aansluit op de wensen van onze gemeente.

2.3 Overleg diverse partijen

In maart en juli 2021 zijn er gesprekken geweest tussen LTO en gemeente Stichtse Vecht. Hierin is een toelichting gegeven over dit uitvoeringsplan zonnevelden en heeft LTO haar zorgen en standpunten over zonnevelden op agrarische gronden geuit. Na dit overleg met LTO heeft de gemeente geconcludeerd dat het belangrijk is dat er een integrale afweging plaatsvindt en dat de belangen van de agrariërs hierin op een goede manier worden meegewogen. Om deze integrale afweging te kunnen maken wordt de gebiedskennis van LTO optimaal benut doordat zij als adviseur in het selectieproces worden ingezet.

Met de partijen die input leverden bij de totstandkoming van het beleidskader zonnevelden is in mei 2021 opnieuw om tafel gezeten. Waarbij alle partijen de mogelijkheid kregen om hun belangen toe te lichten. Deze input is gebruikt om het afwegingskader verder te verfijnen.

3. Proces

In de eerste stap richting 2030 stelt de gemeente 0,05 TWh open voor het realiseren van zonnevelden binnen de gemeentegrenzen. Om de kostbare ruimte toe te kunnen wijzen aan de initiatiefnemers met de beste plannen passen we de methodiek van een 'maatschappelijke tender' toe. Binnen een maatschappelijke tender is het mogelijk om alle ruimtelijke initiatieven tegen elkaar af te wegen en hierin de beste plannen te kiezen die uiteindelijk een omgevingsvergunning kunnen gaan aanvragen. Daarnaast is het door deze systematiek mogelijk om de lusten en lasten voor samenleving te spreiden. Alle ingediende aanvragen doorlopen gelijktijdig dezelfde selectieprocedure. Het voordeel hiervan is dat de aanvragen zowel individueel als ten opzichte van elkaar worden beoordeeld. Dit gebeurt op basis van een integrale afweging. Alle aanvragen worden beoordeeld door de beoordelingscommissie. Deze commissie bestaat uit ambtenaren vanuit in ieder geval de volgende disciplines: duurzaamheid, ruimtelijke ordening, recreatie, cultuurhistorie, archeologie, vergunningverlening, landschap en natuur.

Participatie van inwoners is belangrijk voor de gemeente Stichtse Vecht. Daarom wordt een ambtenaar verantwoordelijk voor de toetsing van de bewonersparticipatie van projecten voor realisatie van de zonnevelden. Hierbij is een aandachtspunt dat de continuïteit gewaarborgd wordt. In het hele proces van selectieprocedure tot aan oplevering van het park is bewonersparticipatie van groot belang voor het draagvlak en slagen van het project. Er blijft dus ook na de selectieprocedure iemand bij de gemeente verantwoordelijk.

De commissie kan extern advies inwinnen over de beoordeling van de plannen. In ieder geval Stedin, de provincie Utrecht, Natuurorganisaties (zoals de Natuur- en milieufederatie Utrecht (NMU), Utrechts Landschap, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, vogelbescherming), energie coöperaties, bewonersverenigingen en LTO zullen hiervoor betrokken worden wanneer nodig. De commissie geeft een advies aan het College van B&W. Het College neemt het uiteindelijke besluit welke initiatieven een omgevingsvergunning mogen aanvragen. Dit besluit is openbaar.

Selectieprocedure in vijf stappen

Het proces om tot een kansrijk zonneveld te komen vindt plaats volgens een aantal stappen:

- Stap 1: Alle initiatiefnemers maken binnen een door de gemeente vastgestelde termijn kenbaar dat ze een zonneveld willen gaan ontwikkelen. Na sluiting van die termijn kunnen geen nieuwe initiatieven meer worden ingediend.
- Stap 2: Vooroverleg tussen gemeente en de initiatiefnemer

- Stap 3: Aanvraag principeverzoek (inclusief projecttafel)
- Stap 4: Vergunningsaanvraag
- Stap 5: Monitoring en evaluatie

Figuur 1 Processtappen zonnevelden

3.1 Kenbaar maken van initiatief (stap 1)

Alle initiatiefnemers maken binnen een door de gemeente vastgestelde termijn kenbaar dat ze een zonneveld willen gaan ontwikkelen. Na sluiting van die termijn kunnen geen nieuwe initiatieven meer worden ingediend.

Onlangs is bekend geworden dat er netcongestie is in de provincie Utrecht. Dit betekent dat er in de komende periode te weinig mogelijkheden op de netinfrastructuur aanwezig zijn om wind- en zonne-energie aan te sluiten. Omdat de mogelijkheden op de netinfrastructuur ook invloed kan hebben op de geplande maatschappelijke tender is er een go/no go moment ingebouwd nadat de initiatiefnemers hun initiatief bij de gemeente hebben aangemeld. Als er voldoende initiatieven worden aangemeld die kansrijk lijken dan worden de stappen uit het maatschappelijke tender proces doorlopen. Indien blijkt dat er te weinig en/of te weinig kansrijke aanmeldingen zijn, dan kan de Gemeente Stichtse Vecht besluiten om de vervolgstappen uit de tender niet te volgen en de initiatieven individueel te beoordelen.

3.2 Vooroverleg met alle initiatiefnemers (stap 2)

Om ervoor te zorgen dat alleen kansrijke plannen worden behandeld, vindt er op een door de gemeente voorgestelde tijd en datum een vooroverleg plaats met alle initiatiefnemers. Deze stap is ingebouwd naar aanleiding van de evaluatiepunten van gemeente Wijk bij Duurstede, gemeente Houten en gesprekken met de marktpartijen.

Dit eerste vooroverleg gebeurt op ambtelijk niveau. Bij dit overleg wordt vanuit verschillende vakdisciplines aangegeven of de gekozen locatie en het (concept)plan kansrijk is en op welke punten het plan en de aanpak aanvulling vereist. Omdat de gemeente participatie belangrijk vindt wordt in dit gesprek ook de eerste afspraken gemaakt over participatie, zowel in het proces als financiën. In deze fase wordt, voorafgaand aan het gesprek door de ambtenaren vanuit verschillende disciplines, specifieke (gebieds-) kennis en expertise opgehaald bij externe partijen zoals de LTO, provincie Utrecht, natuurorganisaties en de NMU.

Alle initiatiefnemers krijgen voorafgaand aan dit gesprek een checklist met minimale vereisten (zie bijlage 1). Mocht tijdens het vooroverleg een plan om één of meerdere redenen niet haalbaar of wenselijk geacht worden, wordt dat na afloop gecommuniceerd naar de initiatiefnemer. Hiermee zorgen we ervoor dat initiatiefnemers niet onnodig op hoge kosten worden gejaagd en dat er geen onnodige onrust komt in de omgeving van het betreffende project.

3.3 Indienen principeverzoek, beoordeling en selectie (stap 3)

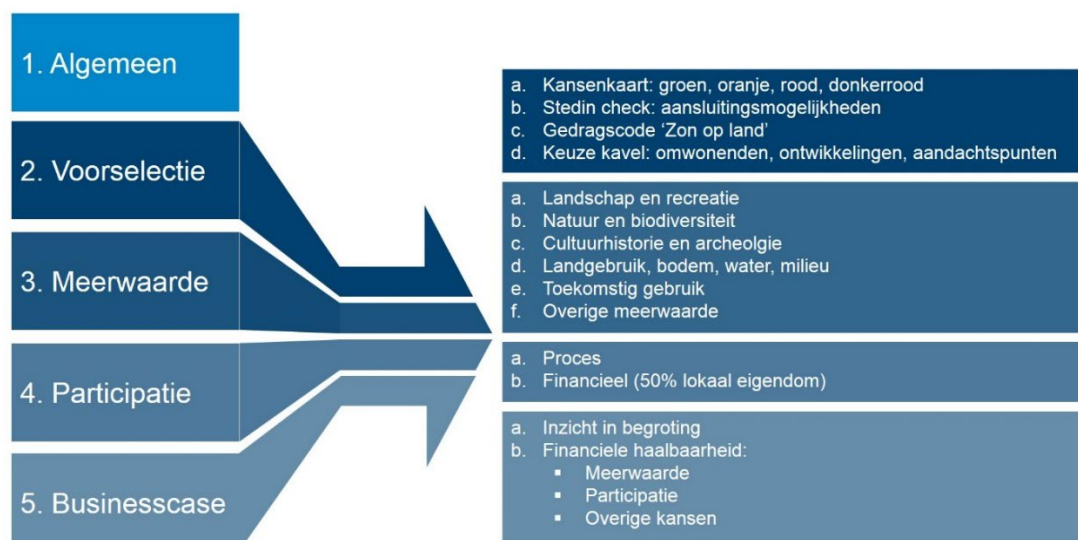
Op basis van de uitkomsten van het vooroverleg, past de initiatiefnemer het plan aan en dient vervolgens een principeverzoek in.

De beoordeling en selectie van de principeverzoeken bestaat uit drie tussenstappen:

- a. Afzonderlijke beoordeling door ieder lid van de beoordelingscommissie.
- b. Gesprek tussen de initiatiefnemer en de beoordelingscommissie.
- c. Definitieve beoordeling van alle principeverzoeken door de beoordelingscommissie.

3.3.1 Afzonderlijke beoordeling door beoordelingscommissie

Alle principeverzoeken worden door ieder afzonderlijk lid van de beoordelingscommissie integraal beoordeeld op de criteria die gelden bij een principeverzoek en het afwegingskader dat specifiek geldt voor zonnevelden (figuur 2).

Figuur 2 afwegingskader zonnevelden

Het volledige Afwegingskader Zonnevelden met alle criteria is te vinden in bijlage 2. Deze bestaat uit de volgende vijf hoofdthema's:

1. Algemeen
2. Voorselectie
3. Meerwaarde
4. Participatie (proces en financieel)
5. Businesscase

Deze thema's bestaan uit generieke voorwaarden en richtlijnen die voor heel gemeente Stichtse Vecht gelden. Daarnaast heeft ieder specifiek gebied binnen Stichtse Vecht ook specifieke criteria en belangen. Dit vraagt maatwerk per kavel. Alle ambtenaren van verschillende vakdisciplines uit de beoordelingscommissie beoordelen de plannen eerst afzonderlijk. Uiteindelijk maakt de beoordelingscommissie gezamenlijk een integrale afweging tussen alle criteria en belangen.

Uit deze beoordeling komt een puntenscore per initiatief en een advies voor de kansrijkheid. In dit advies wordt, naast de puntenscore, een toelichting gegeven op de kansrijkheid van het initiatief. Dit advies kan dus breder betrekking hebben dan de onderdelen uit de scoretabel.

3.3.2 Gesprek tussen de initiatiefnemer en de beoordelingscommissie

Een belangrijk onderdeel van het beoordelingsproces is de projecttafel: een dialoog tussen de initiatiefnemer en de beoordelingscommissie. Om het gesprek met de beoordelingscommissie vlot te laten verlopen, wordt aan de initiatiefnemer gevraagd om het afwegingskader/beoordelingsformulier (zie bijlage 2), dat de beoordelingscommissie gebruikt voor de beoordeling, ook zelf vooraf in te vullen. Dit zorgt ervoor dat zowel de initiatiefnemer als de beoordelingscommissie goed is voorbereid op de onderwerpen die in het gesprek naar voren komen en dat er vooraf al een globaal beeld kan worden gegeven van de kansrijkheid en volledigheid van het ingediende plan.

3.3.3 Definitieve beoordeling door beoordelingscommissie

Vervolgens komt de beoordelingscommissie bijeen en formuleert een definitieve integrale beoordeling voor alle principeverzoeken.

Alle initiatieven worden integraal beoordeeld, voor ieder los onderdeel moet minimaal een voldoende worden gescoord. Daarnaast kunnen er voor de drie onderwerpen (1) Landgebruik, bodem, water en milieu, (2) proces participatie en (3) financiële participatie extra punten worden verdiend. De keuze van de locatie (trede op de zonneladder) en de onderbouwing hierbij is uiteindelijk doorslaggevend of een initiatief op lijst 1 of lijst 2 wordt geplaatst. De binnengekomen projecten worden gerangschikt op basis van de behaalde puntenscore (beoordeling).

De maatschappelijke tender is opgezet omdat er naar verwachting meer initiatieven zijn dan past binnen de doelstelling van 0,05 TWh. Er is dus sprake van schaarse rechten; er is een

grotere vraag dan aanbod. Daarom krijgen alleen de initiatieven met de hoogste score, die binnen de doelstelling van 0,05 TWh, vallen de mogelijkheid om een omgevingsvergunning aan te vragen. Het college beslist uiteindelijk welke initiatieven door mogen en neemt hierbij ook het advies voor kansrijkheid in acht. Hierna volgt een reguliere ruimtelijke procedure om tot vergunningverlening te komen.

Het resultaat van deze stap is dat er een prioritering ontstaat van de beoordeelde plannen. De ingediende initiatieven worden in drie lijsten ingedeeld:

Tabel 1

Lijst 1:	Deze initiatieven hebben een goede beoordeling en dus de meeste punten. Het bij elkaar opgetelde vermogen van deze plannen valt binnen de doelstelling van 0,05 TWh in de eerste stap
Lijst 2:	Deze initiatieven hebben een voldoende beoordeling (minimale score is 45 punten). Het bij elkaar opgetelde vermogen van deze plannen valt buiten de doelstelling van 0,05 TWh in de eerste stap. Dit is de reservelijst.
Lijst 3:	Deze initiatieven hebben geen goede beoordeling (minder dan 45 punten). Deze initiatieven vallen af.

Grensvallen

Het is goed mogelijk dat als de goed beoordeelde initiatieven bij elkaar opgeteld worden deze niet precies uitkomen op de doelstelling van 0,05 TWh. Stel dat bij de eerste tender twee goede initiatieven ingediend worden met een totaal van 0,04 TWh en het vermogen van een derde initiatief 0,02 TWh bedraagt, dan loopt het totaal op tot 0,06 TWh. Dit zou 0,01 TWh buiten de doelstelling zijn. Hoe we hier het beste mee om kunnen gaan hangt sterk van de context af. Enkele mogelijkheden hiervoor zijn:

1. De doelstelling van de eerste tender wordt uitgebreid;
2. De initiatiefnemer wordt gevraagd om een aangepast en dus minder groot voorstel in te dienen zodat het zonnenveld wel binnen de doelstelling van 0,05 TWh past;
3. De initiatiefnemer wordt verplaatst van lijst 1 naar de lijst 2, de reservelijst.
4. Een mogelijkheid is dan om een initiatief van de reservelijst naar lijst 1 te halen die wel binnen de doelstelling past.

Naast een overzicht van de initiatiefnemers, wordt ook aan het college voorgelegd wat er gedaan wordt met deze zogenaamde 'grensvallen'.

Informereren initiatiefnemers

Het informeren van de initiatiefnemers is afhankelijk van de lijst (1-3) waarop de initiatieven terecht komen. Op basis van de voorlopige beoordeling worden initiatiefnemers geïnformeerd op de volgende manier:

Lijst 1: Initiatiefnemer krijgt bericht dat er een vergunningaanvraag kan worden ingediend. Daarbij krijgt de initiatiefnemer adviezen en verbeterpunten ter ondersteuning van de vergunningaanvraag. Op het moment dat er een vergunningsaanvraag is ingediend volgt een reguliere ruimtelijke procedure. Binnen 1 jaar na definitieve beoordeling van het

ruimtelijk initiatief dient een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Als de omgevingsvergunning niet binnen deze termijn is aangevraagd heeft de gemeente Stichtse Vecht het recht om in plaats van dit project een initiatiefnemer van lijst 2 te selecteren.

Lijst 2: Initiatiefnemer krijgt bericht dat het voorstel op een wachtlijst komt te staan. Trekt een initiatief uit lijst 1 zicht terug, dan zal een initiatief (of meerdere initiatieven) met de hoogste score op Lijst 2 alsnog de mogelijkheid krijgen een vergunningaanvraag in te dienen, zolang dat binnen opgave van de eerste stap van 0,05 TWh past.

Lijst 3: Initiatiefnemer krijgt bericht dat het initiatief is afgewezen met een onderbouwing van de reden hiervan. Berichtgeving hierover vindt plaats nadat het college een besluit heeft genomen. Nadat alle initiatiefnemers bericht hebben ontvangen zullen de lijsten openbaar worden gemaakt.

Vragen

Vragen kunnen gesteld worden via zonnevelden@stichtsevecht.nl.

3.4 Start vergunningsaanvraag (stap 4)

De volgende stap is de vergunningsaanvraag door de initiatiefnemer. Het realiseren van een zonneveld past vaak niet binnen het geldende bestemmingsplan. Om medewerking te kunnen verlenen aan een zonneveld zal het bestemmingsplan gewijzigd moeten worden. Het is ook mogelijk om met de omgevingsvergunning af te wijken van het bestemmingsplan met behulp van de uitgebreide procedure van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden alle bestemmingsplannen automatisch onderdeel van het (tijdelijke) Omgevingsplan. Om medewerking te verlenen aan een zonneveld moet in dat geval het Omgevingsplan worden gewijzigd. Maar ook binnen de nieuwe wet is het mogelijk om van het Omgevingsplan af te wijken. Dat kan door middel van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, ook wel de “buitenplanse OPA” genoemd.

Uitgebreide Wabo-procedure

Figuur 3 Proces uitgebreide Wabo-procedure

3.5 Monitoring en evaluatie (stap 5)

We zullen gedurende alle fasen van de realisatie van de zonnevelden (selectieprocedure, vergunningaanvraag, voorbereiding, participatie, realisatie, beheer) regelmatig evaluatiemomenten inbouwen. Hierdoor houden we de “vinger aan de pols” en kunnen we de voorbereiding en realisatie van de zonnevelden en de gestelde doelstelling monitoren en indien nodig bijsturen. Via een anterieure overeenkomst worden er afspraken gemaakt met de initiatiefnemers over o.a. het monitoren van de effecten op de omgeving, zoals flora en fauna, bodemkwaliteit en waterhuishouding. Als laatste vinden wij het belangrijk om alle ervaringen, zowel positief als negatief te verzamelen.

Na het doorlopen van de hele procedure wordt het proces grondig geëvalueerd en zal een volgende maatschappelijke tender worden opgezet.

4. Afwegingskader

Om alle plannen transparant en objectief te kunnen beoordelen, zijn er criteria vastgesteld waaraan zonnevelden moeten voldoen. Deze criteria komen boven op de geldende wet- en regelgeving en het geldende beleid van de gemeente en provincie dat op het moment van de aanvraag geldt. De criteria die de gemeente hanteert zijn omgezet in een afwegingskader/beoordelingsformulier (zie bijlage 2). Ook is in bijlage 3 een toelichting opgenomen wanneer voor een criterium een onvoldoende (0 punten), voldoende (5 punten) of goed (10 punten) wordt toegepast. Bij twee criteria kan er alleen een voldoende of onvoldoende worden gescoord. Daarnaast vinden we als gemeente Stichtse Vecht de volgende drie onderwerpen zo belangrijk dat voor deze onderdelen een uitmuntend (15 punten) kan worden gescoord: (1) Landgebruik, bodem, water en milieu, (2) proces participatie en (3) financiële participatie. Het maximaal te behalen punten is 95. Het minimaal benodigde punten om überhaupt in aanmerking te komen om een vergunning te mogen aanvragen is 45, dit is als op alle onderdelen een voldoende wordt gescoord.

De beoordelingscommissie beoordeelt, tijdens stap 2 van het in het vorige hoofdstuk beschreven proces, alle initiatieven individueel aan de hand van de criteria en de invulling daarvan in de plannen. Hieruit volgt per commissielid een integrale beoordeling per principeverzoek.

De selectiemethode en het scoreformulier van gemeente Wijk bij Duurstede is als voorbeeld gebruikt. De punten die tijdens hun evaluatie naar voren zijn gekomen hebben we doorgevoerd, dit heeft er onder andere toe geleid dat het voorgesprek een meer prominente rol in het proces heeft gekregen. Daarnaast zijn de criteria aangepast, zodat deze recht doen aan wat er nodig is voor onze gemeente.

4.1 Algemene informatie

Ingediende plannen worden getoetst aan de hand van *het Afwegingskader zonnevelden Stichtse Vecht*. Allereerst geeft de initiatiefnemer algemene informatie over het initiatief. Dit geeft enig zicht op de grootte van het zonneveld, de locatie, de eigenaar van de grond en de initiatiefnemer.

4.2 Voorselectie

Het tweede onderdeel van dit kader is de voorselectie. Plannen worden beoordeeld op:

a. Kanskaart zonnevelden (kleur)

De initiatiefnemer geeft aan of de beoogde locatie in een groen, oranje, rood of donkerrood gebied valt conform de al eerder vastgestelde kanskaart zonnevelden (zie bijlage 4). Hierin is aangegeven waar zonnevelden goed, beperkt of niet in te passen zijn. De kaart gaat over de wenselijkheid van een zonneveld in een bepaald gebied. De grenzen en de kleuren (kansrijkheid) zijn richtinggevend bedoeld. De opgave van 0,05 TWh qua oppervlakte in principe haalbaar in de groene en oranje gebieden.

- Groen gebied: een zonneveld is in principe mogelijk met een goede inpassing in de omgeving.
- Oranje gebied: een zonneveld is alleen mogelijk indien er extra aandacht is voor de inpassing in de omgeving.
- Rood gebied: de gemeente acht de kans van slagen voor een zonneveld laag. Alleen principieaanvragen met hele goede oplossingen voor de (vaak grote) bezwaren in dat gebied worden in behandeling genomen.
- Donkerrood gebied: hier zijn geen zonnevelden mogelijk. Een principieaanvraag wordt dan ook niet in behandeling genomen.

Via de volgende link komt u bij de kanskaart: <https://stichtsevecht.nl/kansenkaart-zonnevelden/>.

b. Stedin check

Ook moet de initiatiefnemer contact gehad hebben met de netbeheerder Stedin. Als Stedin aangeeft dat voor 2030 niet voldoende capaciteit op het netwerk gerealiseerd kan worden op die locatie, is een zonneveld daar niet haalbaar. De gemeente neemt het initiatief dan niet verder in behandeling, omdat deze dan niet bij kan dragen aan de doelstelling van 0,1 TWh voor 2030.

c. Gedragscode 'Zon op Land'

Daarnaast moet de initiatiefnemer de gedragscode 'zon op land' hebben ondertekend of dit alsnog doen. Deze deelname is een verplichting omdat partijen die aangesloten zijn bij deze kwaliteitscode zich inzetten voor meer zonnepanelen op land, volgens principes die zorgen voor draagvlak, natuurbehoud en goed ruimtegebruik.

d. Keuze kavel

Bij het laatste punt van de voorselectie wordt de initiatiefnemer gevraagd welke alternatieve kavels zijn onderzocht, en waarom uiteindelijk juist voor dit specifieke kavel is gekozen. Dit om inzicht te krijgen of er meerdere kavels beschikbaar zijn die volgens de gemeente

wellicht een betere keuze zijn voor een zonneveld. Verder wordt deze toelichting gebruikt in het geval dat er meerdere initiatieven dezelfde beoordeling hebben gekregen en er een finale keuze gemaakt moet worden.

4.3 Meerwaarde

Het derde onderdeel van het afwegingskader is de meerwaarde die het zonneveld aan de omgeving biedt. Bij het opstellen van de criteria is per vakgebied uitgegaan van het geldende beleid als minimumvoorwaarde. Voldoet een initiatief niet aan het op dat moment geldende beleid kan het niet als 'voldoende' worden beoordeeld om tot realisatie van het zonneveld over te gaan. En voor **ieder criterium is minimaal een voldoende nodig** om verder in behandeling te worden genomen. Hoe meer waarde er door het zonneveld aan de omgeving wordt toegevoegd hoe hoger de uiteindelijke beoordeling zal zijn. Het plan wordt integraal getoetst op landschappelijke inpassing en recreatie, behoud natuurwaarden en versterking biodiversiteit, behoud cultuurhistorie en archeologie, landgebruik/bodem/water/milieu, toekomstig gebruik en overige meerwaarde. Met al deze aspecten moet rekening gehouden worden en aan het beleid voldaan worden. Verder kan er per aspect aangegeven worden welke meerwaarde gecreëerd wordt door middel van het zonneveld. De beoordelingscommissie weegt deze aspecten integraal af en komt tot een eindoordeel. Er is gekozen voor een integrale afweging, omdat in gesprekken met de betreffende ambtenaren bleek dat het per gebied en soms zelfs per kavel sterk verschilt welke aspecten het grootste belang hebben en de doorslag geven.

4.4 Participatie

Het vierde onderdeel van het afwegingskader is het participatieplan. Aangezien zonnevelden voor lange tijd een grote impact hebben op de omgeving, hecht de gemeente een groot belang aan het betrekken van de omgeving. Dit gebeurt met behulp van participatie. In het beleidskader zonnevelden is afgesproken dat er sprake moet zijn van zorgvuldige procesparticipatie en dat de gemeente streeft naar minimaal 50% financiële participatie. Daarnaast kan een zonneveld voor extra waarde zorgen door rekening te houden met sociale participatie bij de aanleg, het beheer en onderhoud van een zonneveld. De initiatiefnemer neemt een participatieplan op in zijn voorstel. Belangrijk is dat deze in overleg met de gemeente wordt uitgevoerd. Dit om ervoor te zorgen dat er geen onnodige onrust wordt veroorzaakt in de samenleving door initiatieven die niet kansrijk zijn. Omdat participatie direct invloed heeft op het uiteindelijke ontwerp, realisatie en beheer van het zonneveld wordt over dit onderwerp met iedere initiatiefnemer afspraken gemaakt tijdens het vooroverleg. Voor dit belangrijke onderwerp kunnen extra punten worden gescoord. Een initiatiefnemer kan dus op dit onderwerp excelleren.

4.5 Businessplan

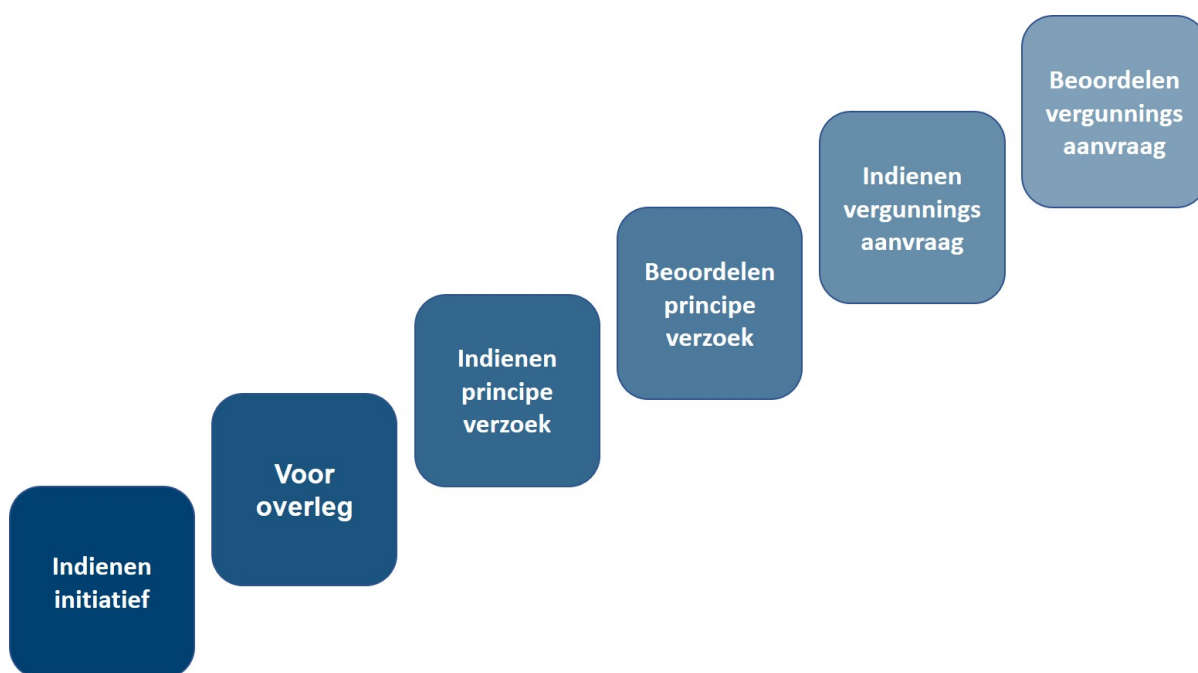
Het vijfde en laatste onderdeel van het afwegingskader is het businessplan. Bij dit onderdeel geeft de initiatiefnemer aan hoe de businesscase er in grote lijnen uit ziet. Het is belangrijk dat het voorgestelde plan financieel haalbaar is. Door te vragen naar het

businessplan wil de gemeente inzicht krijgen in hoe de beloftes bij het onderdeel meerwaarde financieel rendabel gerealiseerd kunnen worden. Ook het onderdeel financiële participatie hangt hiermee samen. Daarnaast biedt transparantie in de financiële gezondheid van een zonneveld vaak ook meer vertrouwen.

5. Planning

Na vaststelling van het uitvoeringsplan kunnen initiatiefnemers hun initiatief aanmelden bij de gemeente. Om de initiatiefnemers de mogelijkheid te geven om de dialoog met de omgeving op een grondige manier vorm te geven is er binnen het maatschappelijk tender traject extra tijd opgenomen om met de omgeving in gesprek te gaan.

De initiatieven moeten uiterlijk 1 juli 2022 aangemeld zijn bij de gemeente. De vooroverleggen uit stap 1 worden in september 2022 gevoerd. De initiatieven die als kansrijk worden gezien hebben daarna tot 31 januari 2023 de tijd om een principeverzoek in te dienen. Deze principeverzoeken worden vervolgens voor 30 april 2023 behandeld door het college. Indien een principeverzoek is goed gekeurd heeft de initiatiefnemer tot 31 augustus 2023 om een vergunningsaanvraag in te dienen. Binnen de wettelijke termijn van 26 weken met eventueel een verlenging van 6 weken wordt door het college het zonneveld vergund. Uiterlijk februari 2023 (zonder verlenging) of april 2023 (met verlenging) zijn alle zonnevelden vergund die bijdragen aan de eerste stap van 0,05 TWh. Onder de werking van de omgevingswet zal de doorlooptijd van de vergunningaanvraag maximaal 26 weken zijn.

Figuur 4 processtappen zonnevelden

6. Legeskosten

Het tarief voor het in behandeling nemen van een ruimtelijk initiatief is vastgesteld in de legesverordening. Deze is te raadplegen via: <https://stichtsevecht.nl/onderwerp/1932/alle-kosten-leges/>. Na beoordeling van het ruimtelijk initiatief volgt een reguliere ruimtelijke procedure. De kosten hiervoor zijn ook te raadplegen via bovenstaande link.

7. Communicatie

Voorafgaand aan het uitvoeringsplan heeft de gemeente een beleidskader ontwikkeld waarin is aangegeven waar zonnevelden kansrijk zijn en in welke landschappelijke context een zonneveld ingepast moet worden. Dit beleidskader is ook bedoeld om bewoners, van met name het buitengebied, en andere stakeholders te informeren over zonnevelden en de uitgangspunten waaraan deze moeten voldoen. Een belangrijk onderdeel van dit beleidskader is welke procesparticipatie en financiële participatie de gemeente eist van de initiatiefnemer. Verdere communicatie over het uitvoeringsplan in het derde en vierde kwartaal van 2021 zal in nauw overleg met afdeling Communicatie worden uitgewerkt en uitgevoerd.

Bijlagen

Bijlage 1 Checklist indieningsvereisten initiatiefnemer per processtap

Bijlage 2 Afwegingskader en beoordelingsformulier zonnevelden Stichtse Vecht

Bijlage 3 Toelichting op beoordeling zonnevelden Stichtse Vecht

Bijlage 4 Kanskaart zonnevelden

Bijlage 5 Zon op dak potentie